Kennis en verwactingen van patiënten omtrent bloedafnames

Haio: RYS Benedict , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: BACHMANN Christian , DE WILDE Bieke , TERMOTE Luc

Context: Het uitvoeren van bloedonderzoeken is een zeer frequent uitgevoerde medische handeling voor de huisarts. Gezien het steeds groter belang dat gesteld wordt in het patiëntenspoor, zouden de regels van de consultvoering met zijn focus op de ideas, concerns en expectations hier van toepassing moeten zijn. Maar wat is hierover eigenlijk al geweten? Daarom dat dit mij een interessant thema leek om eens verder te onderzoeken.

Onderzoeksvraag: Waarom willen patiënten dat er bloed wordt genomen en welke factoren hebben hierop een invloed? Zijn patiënten hierover dikwijls ongerust? Wat geloven ze dat er met een bloedonderzoek valt te bereiken en wat betekenen die resultaten? Wat is de rol van de arts-patiëntrelatie?

Methode: Allereerst werd een literatuuronderzoek uitgevoerd naar wat er al geweten is over de kennis en verwachtingen van patiënten rond bloedafnames en welke invloed deze hebben op de arts-patiëntrelatie. Studies dienden in eerste lijn plaats te vinden, expliciet bloedonderzoeken behelzen en van het jaar 2000 of recenter dateren. Voor het praktijkproject werd gebruikt gemaakt van een prospectief kwalitatief onderzoek aan de hand van semigestructureerde interviews. Nadat informed consent bekomen werd, werd bij patiënten uit drie bevriende praktijken die kwamen voor een bloedonderzoek het interview afgenomen. Deze werden nadien uitgeschreven en verder geanalyseerd met NVivo10. Interviews werden afgenomen tot er saturatie werd bereikt bij een voldoende diverse studiegroep.

Resultaten: De specifieke aanleiding voor een vraag tot bloedafname is dikwijls gerelateerd aan de aard van de klacht. Daarbij spelen vaak achterliggende motieven zoals angst voor een ernstige aandoening of de wens tot het opstarten van een therapie een belangrijke rol. Veel van deze verwachtingen komen voort uit de voorgeschiedenis van de patiënt, maar ook uit het grote vertrouwen dat patiënten in bloedonderzoeken stellen. Verder stellen patiënten ook veel vertrouwen in de rol van de huisarts, die volgens hen alles in handen neemt of hoort te nemen. Overleg over de resultaten leek hierbij tevens van groot belang te zijn. Door het grote vertrouwen in de huisarts leken patiënten ook gemakkelijker akkoord te gaan als het gaat over eventuele alternatieven zoals watchful waiting.

Conclusie: Deze resultaten lijken andermaal het grote belang een goede communicatie tussen arts en patiënt te bevestigen. Door de ICE zo vroeg en volledig mogelijk na te vragen, en door nauwgezette afspraken te maken kunnen toekomstige obstakels vermeden worden. Als huisarts spelen we hier een belangrijke rol door onze kennis van de patiënt en zijn voorgeschiedenis, maar ook door het grote vertrouwen dat hij of zij in ons stelt.